

ישראל קורצ'ק קולטור
اسرائيل تقرا كورتنشاك

מריבה

מאת: יאנוש קורצ'אק, כתבים כרך ה', עמ' 340-342
תרגום: אורי אורלב

הם מרחקים עשרות רבות של ויורסטאות מתחנת הרקבת הקרוכה ביותר, מאות רבות של ויורסטאות מארץ מולדתם, מאחדים בגעגועים משתפים, קשורים בצו הגלגה משתף – הם סבלו נח והמתינו בדומיה.

– אולי כבר מחר?

הימים חלפו בעצלתים.

– אולי בעוד שבוע, בעוד חדש סוף סוף?

הם המתינו בחסר סבלנות ועם עצבים מתוחים. אחר כך בהכנעה מפקחת חלפו שבועות וחדשים קודרים.

ונוצר מצב מוזר של קפאון שנקלעו אליו שני האנשים הנטושים האלה, הנשפכים והאבודים אי שם...

גרישקה הקטן בא מפעם לפעם להתבונן בפולנים, שמיישהו, אי אפשר לדעת מי ומאין ולשם מה, שלח אותם לכאן, כדי שישגורו כאן ויהיו עצובים.

גרישקה הקטן בא לקבל תה עם סכר ולשמע משלים של קרילוב. לגרישקה היו עינים כחלות ושערות בהירות. גם לבנו של הגולה הפולני המבגר יש עינים כחלות ושער בהיר. מכאן הידידות.

הפולני המבגר היה נותן לו תה עם סכר, וגם משוחח אתו, אך הצעיר היה רע, אוהו, כל כך רע – לא שהרים עליו נד, גם לא גרש, אבל לא חיך ולא אמר מלה.

– אה, גרישקה, מזמן לא באת. שב גרישקה.

הילד יושב, מסתכל על הסמוכר.

– לספר לך ספור?

– אם יש לך רצון.

– איזה ספור: החתול והטבח, או הקוף והמשקפים...

מזמן, לפני שנים רבות, באשר היה עליו לדקלם את קרילוב בעל פה, לא העלה בדעתו שהספור ישמש אותו אי פעם בחייו. והנה הוא משמש עכשו לשעשע לך קטן בעל עינים כחלות.

אבל גרישקה לא רוצה היום אגדות – הוא רוצה לשמע ספור אמיתי. כבר לא מעניינים אותו החתול והקוף. הוא כבר יודע. גרישקה היה רוצה לשמע על ארצות רחוקות, ששם נמצאים הפולנים.

– מה הארץ הזאת?

– הו, הו, גרישקה, לא יספיקו המלים לספר ולא יהיה די די לכתב על כך. הו, הו – איזו ארץ, איזה אנשים...

הפולני הצעיר השליך את עצמו על המטה, כסה את עיניו בנדי, בנדאי רוצה לישן. המבגר מזג תה לגרישקה, הכניס שתי קביות סכר גדולות, הוסיף עוד אחת וספר:

– הארץ שלנו, גרישקה – אתה מבין, היא ארץ יפה מאוד. בכלל אין אצלנו שלג, הכל רק ירק כל הזמן. ועל העצים פרות, תפוחי עץ, אבטיחים, ספריות, עוגיות. רק באים הילדים לקטוף ולאכל, מיד צומחים תפוחי עץ חדשים וגדלות עוגיות חדשות. אתה זוכר שנתתי לך עוגיה? זה היה מן הגן שלי.

– אני זוכר – אומר גרישקה.

– יש לנו נהר רחב, שמו ויסלה. חזר גרישקה על השם – ויסלה.

– ויסלה – חוזר גרישקה.

– ומה אתה חושב זורם בנהר הזה? אתה חושב מים?

– בטח תה.

– נו, גרישקה, עם סכר.

– אבל חס או קר? – חוקר גרישקה.

ישראל קורצאק קורצאק
 ישראל תפרא קורצשאק

– קר, אָבֶל אָפֶשֶׁר לְחַמֵּם אוֹתוֹ. וְהֶאֱנָשִׁים אֶצְלָנוּ, גְּרִישָׁקָה, טוֹבִים וְהַגּוֹנִים. אִין לֹא עֲשִׂירִים וְלֹא עֲנִיִּים. כָּלֶם שְׂוִים. כָּלֶם עוֹבְדִים יַחַד, וּמִתְחַלְפִים בְּעִבּוּדוֹת קִשׁוֹת, יוֹם אֶחָד זֶה וְלִמְחֻרֵת אַחֵר. הוּ, הוּ – אֶרֶץ שֶׁל אֶשֶׁר הָאֶרֶץ שְׁלָנוּ. – מְחַלְקִים בְּבִקֹּר לְחֻמֵּינִיּוֹת מִקְמַח לָבוֹ לְכָל בַּיִת, וּבִדְרָכִים עוֹמְדִים שְׁלֻחֵנוֹת עֲרוּכִים. אֶכֶל אִם אֶתָּה רָעֵב. אִין אֶצְלָנוּ מְרִיבוֹת וְקִסְטוֹת. כָּלֶם אַחִים – זֶהוּ.

גְּרִישָׁקָה הַפְּנָה אֶת פְּנֵיו בְּדָאָה, מִפְּנֵי שֶׁהַפּוֹלְנִי הֲצַעִיר זֶנֶק פְּתָאוֹם וְעָמַד עַל רִגְלָיו, אוֹהוּ, רַע, כָּל כָּד רַע.

– אִידִיוֹט אֶחָד, מָה אֶתָּה מְבַלְבֵּל לִילָד אֶת הַמוֹחַ.

– מִפְּנֵי שֶׁמִּתְחַשֵּׁק לִי – הַשֵּׁיב הַמְּבַגֵּר בְּקִשְׁיחוֹת.

– אָבֶל לִי לֹא מִתְחַשֵּׁק.

– מִי שֶׁלֹּא מִתְחַשֵּׁק, הַחוּצָה!

– אֶתָּה הַחוּצָה. נִמְאָס לִי.

– גַּם לִי נִמְאָס.

– בְּהֵמָה שְׁכֻמוֹתָד.

– אֶתָּה בְּהֵמָה.

נִזְרְקוּ הָאֲשָׁמוֹת הַדְּדִיּוֹת – חֲרִיפוֹת, פּוֹגְעוֹת, הָאֲשָׁמוֹת אֲרֻסִּיּוֹת.

גְּרִישָׁקָה יוֹשֵׁב מְבַהֵל מֵעַל כּוֹס הַתֵּה שֶׁלֹּא סִיִּים לְשִׁתוֹת, נִדְהֵם: מָה קָרָה כָּאוֹ, עַל מִי הֵם כּוֹעֲסִים וְלָמָּה?...

כַּעֲבֵר יָמִים אֶחָדִים כָּאֶשֶׁר חָזְרוּ לְדַבֵּר זֶה עִם זֶה, הֵם הִבִּינוּ, הִבִּינוּ הַכֵּל, הָרִי הִרְהָרוּ בְּכָד בְּמִשְׁדָּ שְׁעוֹת; אִדְּ הַמְשַׁקֵּעַ נוֹתֵר, סְמִידָ וְקוֹדֵר, בְּנִפְשָׁם.

